

REFUGIUM

**Noodfonds
Vluchtelingen
Zeeland**

JAARVERSLAG 2016

Inleiding

In dit jaarverslag van Refugium, Noodfonds Vluchtelingen Zeeland, leest u hoe het Refugium in 2016 is vergaan. Dit jaarverslag is in eerste instantie bedoeld voor sponsors, donateurs, VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, regio Zeeland (bestuur en medewerkers), maar kan daarnaast ook interessant zijn voor vluchtelingen in Zeeland en andere belangstellenden.

Ontstaan Refugium

In het verleden hadden de lokale organisaties van VluchtelingenWerk in Zeeland eigen geldpotjes voor bijzondere situaties en gevallen. Deze waren gevuld met onder meer kerkelijke donaties en opbrengsten van eigen wervingsacties bij serviceclubs, bedrijven en scholen. Na de fusie van de lokale Zeeuwse organisaties tot één organisatie VluchtelingenWerk Zeeland werden deze potjes geormerkt ondergebracht en bijgehouden in de centrale boekhouding. Daarmee werden ze ook ondergeschikt aan de financiële toekomst van VluchtelingenWerk Zeeland. Nieuwe wervingsacties en het bijhouden van geormerkte dotaties en onttrekkingen per locatie bleken tijdrovend. Vrijwilligers vinden om dergelijke activiteiten te willen uitvoeren, bleek lastig te zijn. Grotere wervingsacties, provinciebreed bijvoorbeeld, gebeurden nog niet.

De oprichters van Refugium wilden een onafhankelijk noodfonds opzetten waarmee voor de hele provincie in één administratie kon worden gewerkt. VluchtelingenWerk Zeeland, de rechtsvoorganger van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland, regio Zeeland, stond achter die opzet en bracht per 1 januari 2014 de lokale gelden in de nieuwe stichting in. Er werden afspraken gemaakt betreffende aanvraagprocedures en bestedingsdoelen. Refugium was daarmee een feit geworden.

Doel en werkwijze

Refugium is een noodfonds (stichting) met als doel vluchtelingen die cliënt zijn van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland, regio Zeeland (hierna ook: VWZ), te ondersteunen:

- In situaties waarin noodzakelijke kosten ontstaan in het kader van een verblijfsprocedure en gezinshereniging,
- Als er sprake is van een humanitaire noodsituatie van een uitgeprocedeerde asielzoeker en als een nieuwe verblijfsaanvraag reëel uitzicht biedt op het alsnog krijgen van een verblijfsstatus (asiel of regulier),
- Met kleine uitgaven in situaties waarin medewerkers en/of vrijwilligers van VWZ ondersteuning noodzakelijk vinden.

Refugium ondersteunt mensen met een lening of een gift.

Met ingang van 2016 kunnen ook vluchtelingen die wonen in de gemeente Goeree-Overflakkee en die daar cliënt zijn van VWZ bij Refugium om steun vragen. Tot deze uitbreiding van het werkingsgebied is in overleg met VWZ besloten omdat de gemeente Goeree-Overflakkee na de fusie per 1 januari 2016 van regionale stichtingen van Vluchtelingenwerk valt onder het werkingsgebied van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, regio Zeeland.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit vier personen, te weten,

R.W. (Willem) van Voorst Vader, voorzitter

P.C.T. (Petra) Elbertsen, penningmeester

G.M. (Gabriëlle) Bertels, secretaris

J.M. (Jacomien) Bins-Scheffer, bestuurslid PR & communicatie.

Het bestuur verricht zijn werkzaamheden op vrijwillige basis en ontvangt ten hoogste een onkostenvergoeding.

Het bestuur is in het verslagjaar tweemaal bijeen geweest. In juli heeft het bestuur een werk- en kennismakingsbezoek gebracht aan de locatie Goeree-Overflakkee te Middelharnis van Vluchtelingenwerk Zuidwest-Nederland. Daarnaast was er gedurende het gehele jaar naar aanleiding van lopende aanvragen intensief - regelmatig ook dagelijks - overleg per e-mail tussen de bestuursleden.

Website

Het bestuur heeft de website (www.refugium.nl) gelanceerd in januari 2014. Daarop zijn onder meer te vinden het aanvraagformulier en het Reglement aanvraagprocedure, waarin de criteria zijn vermeld waaraan een aanvraag moet voldoen.

In 2016 werd de website geactualiseerd en werden diverse berichten geplaatst.

ANBI-Status

Refugium heeft sinds juli 2015 de status van **Algemeen Nut Beogende Instelling** van de belastingdienst. Dat maakt het doen van donaties fiscaal aantrekkelijk.

Refugium streeft een transparante werkwijze na. Dit jaarverslag en de hierin begrepen financiële verantwoording worden op de website gepubliceerd.

Aanvragen in 2016

- algemeen

2016 is voor Refugium een druk jaar geweest. Het aantal aanvragen is ten opzichte van 2015 (37 aanvragen) aanzienlijk toegenomen. Totaal heeft Refugium in 2016 64 verzoeken om steun ontvangen. Deze stijging valt te verklaren uit de grote instroom van vluchtelingen in 2015. In dat jaar vroegen 60.000 vluchtelingen asiel aan in ons land. Bovendien leidde de uitbreiding van het werkingsgebied met Goeree-Overflakkee tot een kleine toename van het aantal aanvragen.

De invoering van een nieuw uitgebreider aanvraagformulier eind 2015 heeft ertoe geleid dat Refugium in 2016 sneller op de aanvragen kon beslissen. Met de in het aanvraagformulier gevraagde informatie beschikte Refugium in de meeste gevallen over alle voor het nemen

van een afgewogen en zorgvuldige beslissing benodigde gegevens. Er kon dan ook vrijwel steeds binnen een week worden beslist.

Zoals steeds behandelt Refugium alle verstrekte gegevens vertrouwelijk en gebruikt deze gegevens uitsluitend voor de beoordeling van de aanvraag.

Refugium is in 2016 bij de beoordeling van de aanvragen zo veel mogelijk “consistent” te werk gegaan, zowel wat betreft de toewijzing als de afwijzing van aanvragen. Als privaat noodfonds ziet Refugium echter in voorkomend geval ook ruimte om als sprake is van een (bijzonder) schrijnende situatie ten voordele van een betrokkene van die consistentie af te wijken.

- gezinshereniging

Van de aanvragen in 2016 betrof het overgrote deel (54) aanvragen voor een bijdrage voor gezinshereniging, met name de kosten van vliegtickets van nareizende gezinsleden. De aanvragen kwamen vooral van vluchtelingen uit Syrië en Eritrea. Opviel dat de meeste (42) van deze aanvragen in de tweede helft van 2016 binnen kwamen. Dat is verklaarbaar uit de achterstand in het beslissen op asielaanvragen die bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is ontstaan door de grote instroom van vluchtelingen in 2015. (In mei 2016 was de wachttijd voor verkrijging van een verblijfsvergunning minstens zeven maanden oplopend tot 15 maanden. Pas na het verkrijgen van een asielstatus kan de statushouder de IND om toestemming voor gezinshereniging verzoeken. De termijn voor een beslissing over gezinshereniging was daarna als gevolg van de achterstanden nog zes maanden.)

Bij de oprichting van Refugium in 2014 werd met het toenmalige VluchtelingenWerk Zeeland afgesproken de toekenning van ondersteuningsaanvragen voor gezinshereniging allereerst ten laste te brengen van het Vluchtelingenfonds Gezinshereniging van VluchtelingenWerk. Voor zover het VluchtelingenFonds niet in de ondersteuningsaanvragen voorziet, kan sindsdien een aanvraag ingediend worden bij Refugium. Deze werkwijze werd ook in 2016 voortgezet.

Evenals in 2015 hanteerde het VluchtelingenFonds van VWZ in 2016 bij de vergoeding van kosten van gezinshereniging een drempel van € 500: De ticketkosten voor gezinshereniging boven dat bedrag worden vergoed door het VluchtelingenFonds, de eerste € 500 komen ten laste van de aanvrager. Voor die eerste € 500 wendde men zich dan in de regel met een aanvraag tot Refugium. Vanaf september 2016 was het VluchtelingenFonds leeg. Dat betekende dat Refugium vanaf dat moment ook te maken kreeg met aanvragen boven de € 500.

Begin 2016 besloot het bestuur de vanaf september 2015 toegepaste forfaitaire staffel bij de toekenning van steun voor gezinshereniging voor 2016 te handhaven en het maximumbedrag voor een toekenning, zoals ook op de website in de toekenningscriteria is vermeld, te stellen op € 1000. Reden hiervoor was dat in 2016 een toename van het aantal aanvragen werd verwacht en bij volledige honorering van de aanvragen uitputting van de fondsen van Refugium voor het einde van het jaar geenszins denkbeeldig was.

De volgende staffel werd gehanteerd:

bij aanvragen tot 2 personen	maximaal € 500
tot 4 personen	maximaal € 750

6 personen en meer maximaal € 1.000

Zoals steeds gold dat in uitzonderingsgevallen bij bijzondere nood (hardheid) een hoger bedrag kon worden toegekend.

Van de 54 aanvragen werden er 8 afgewezen, ingetrokken of aangehouden. De overige 46 werden toegewezen. Tot eind september betrof het gemiddelde toegekende bedrag per aanvraag € 428,- (de bedragen varieerden van € 100 tot € 500). Vanaf eind september 2016, toen het VluchtelingenFonds uitgeput was, was het gemiddeld toegekende bedrag € 689. (De toekenningsbedragen varieerden van € 200 tot € 1000).

- overige aanvragen

Van de overige 10 aanvragen betroffen er zeven legeskosten voor het doen van een nieuwe aanvraag voor een verblijfsvergunning, veelal op medische gronden of wegens (andere) schrijnende omstandigheden. Vijf van deze aanvragen heeft Refugium gehonoreerd. Omdat de legeskosten meestal hoog zijn en om te voorkomen dat fondsen besteed worden aan kansloze aanvragen onderzoekt het bestuur bij dergelijke aanvragen steeds zo goed als mogelijk of een nieuwe aanvraag een reëel zicht biedt op een verblijfsstatus. Daarnaast werd aan de toekenning steeds de voorwaarde verbonden dat bij de aanvraag van de verblijfsvergunning de IND om restitutie/vrijstelling van de legeskosten wordt verzocht en dat bij honorering daarvan het toegekende bedrag aan Refugium wordt gerestitueerd. Het gemiddeld toegekende bedrag was € 881. De resterende aanvragen betroffen het verkrijgen van documenten. Het gemiddelde toekenningsbedrag daarvan was € 165.

Overleggen

Met de teamleiders van VWZ is in 2016 tweemaal overleg gevoerd over de werkwijze van Refugium en praktische zaken. Daarnaast werd incidenteel naar aanleiding van aanvragen ook per e-mail met de teamleiders overlegd. De teamleiders beheren ook een jaarlijks toe te kennen bedrag aan vrije bestedingsruimte voor kleine uitgaven op de locaties. Van deze uitgaven houden zij een verantwoording bij die periodiek aan de penningmeester van Refugium wordt overlegd. In 2016 hebben de coördinatoren op deze wijze € 2490 uit het fonds benut. Een deel daarvan is als lening aan vluchtelingen verstrekt. Hiervan is in 2016 reeds € 1305,22 terugbetaald.

Sponsoring

Refugium heeft in 2016 van een particulier fonds, kerkgenootschappen, particulieren, het bedrijfsleven, een serviceclub, een afdeling van een politieke partij en een actievoerende sportvereniging donaties ontvangen. Het totale bedrag aan donaties bedroeg € 44.534,46. In totaal kreeg Refugium giften van 28 verschillende donateurs. Daarnaast waren er donateurs, die hun giften via VWZ aan Refugium ten goede lieten komen.

Er is verder onderzocht welke fondsen kunnen worden verzocht om Refugium te subsidiëren.

Bij de werkgroep Giftenadvies van de Algemene Classicale Vergadering van de PKN is een aanvraag ingediend voor plaatsing op het Giftenadvies 2017 van de Protestantse kerken in Zeeland. Dit verzoek is gehonoreerd. Ook een verzoek om sponsoring bij de Lions Club Oost Zeeuwsch-Vlaanderen had een positief resultaat. Een eind 2016 ingediend verzoek bij een

particulier fonds is nog in behandeling evenals een in 2016 ingediend verzoek bij de Unie van Vrijwilligers te Goes. Met een vertegenwoordiger van de Soroptimistenclub De Bevelanden had overleg plaats - met positief resultaat - over de mogelijkheid om in 2017 een verzoek om sponsoring in te dienen.

De teamleiders van VWZ en de bestuursleden van Refugium hebben potentiële donateurs in de regio attent gemaakt op de mogelijkheden voor giften aan Refugium. In dat kader hebben bestuursleden op enkele bijeenkomsten een presentatie over Refugium gegeven.

Eind december 2016 heeft Refugium een heel gulle gift van € 30.000 ontvangen van de Stichting Maan, een particulier fonds te Middelburg. Het jaarverslag 2015 werd aan de bekende donateurs toegezonden. Voor zover de contactgegevens van donateurs bekend waren, is hun per post of per e-mail een bedankbrief voor hun donatie gezonden.

Financiën 2016

Inkomsten

Het beginsaldo 2016 bedroeg € 24.075,45. Refugium heeft in 2016 € 51.276,09 aan baten ontvangen. Deze baten bestonden uit donaties, een tussentijdse verrekening met VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland en teruggave van verstrekte leningen

Kosten

De kosten van Refugium bedroegen in 2016 € 33.596,06. Daarvan is € 30.535,63 uitgekeerd als gift op basis van een aanvraag bij het fonds. De overige kosten betreffen bankkosten, bureaunkosten (o.a. website) en bestedingen door de teamleiders van VWZ ten behoeve van cliënten van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland.

In de jaarverslagen 2014 en 2015 is aangegeven dat het positief resultaat aan de spaarrekening zou worden toegevoegd als buffer voor onvoorziene omstandigheden. De bedragen zijn echter onttrokken aan de spaarrekening om voldoende liquide middelen te hebben om aan de aanvragen te kunnen voldoen. Het resultaat over 2016 wordt om die reden ook niet aan de spaarrekening toegevoegd.

JAARREKENING			
		KOSTEN	BATEN
beginsaldo 01-01-2016	24.075,45		
bureaunkosten bestuur		280,08	
bankkosten		290,35	
aanvragen fonds		30.535,63	
uitgaven locaties VWZ		2.490,00	
		33.596,06	
tussentijdse verrekening VWZ			5.436,41
donaties			44.534,46
teruggave locaties			1.305,22
			51.276,09
saldo 31-12-2016	41.755,48		

Doelen 2017

Refugium verwacht in 2017 nog een aanzienlijke toename van het aantal aanvragen om steun bij gezinshereniging wegens de grote instroom van vluchtelingen in 2015 en begin 2016. Deze verwachting baseert Refugium op de door de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie daarover in de brief aan de Tweede Kamer van 8 november 2016 (kenmerk 2012184) verstrekte informatie. Hij verwacht in 2017 (ten opzichte van 2016) nog een toename van het aantal nareizende gezinsleden van asielstatushouders in verband met de hoge asielinstroom in 2015 en het verwerken van de bestaande voorraad MVV-nareis aanvragen. In verband hiermee staat het verkrijgen van aanvullende fondsen en het vinden van nieuwe donateurs hoog op de agenda. Daarnaast is het streven om het bestaan van Refugium in bredere kring bekend te maken. Enkele fondsen zijn inmiddels aangeschreven met een verzoek om een donatie. Refugium is nog op zoek naar een of meer fondsenwerfers.